

SMĚRNICE RADY OLOMOUCKÉHO KRAJE

ze dne 12. 8. 2019 č. 1/2019

kteřou se vydává

Systém managementu hospodaření s energií Olomouckého kraje

Rada Olomouckého kraje vydává svým usnesením č. UR/70/33/2019

ze dne 12. 8. 2019 tuto směrnici:

Čl. 1

Úvodní ustanovení

- (1) Z důvodu zajištění efektivnosti systému nakládání s energií a splnění požadavků § 9 zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, rozhodla Rada Olomouckého kraje o uplatnění mezinárodní normy ČSN EN ISO 50001 a zavedení odpovídajícího systému.
- (2) Touto směrnicí upravuje Rada Olomouckého kraje Systém managementu hospodaření s energií (dále také jako „EnMS“) Olomouckého kraje. Směrnice specifikuje základní nástroje, metody a postupy, které se uplatňují při řízení energetických hospodářství v majetku a provozu Olomouckého kraje.

Čl. 2

Všeobecné pojmy a zkratky pro EnMS

- (1) **Užití energie** – způsob nebo druh využití nebo výroby energie.
- (2) **Energetické hospodářství** – soubor technických zařízení a budov, v němž je možné měřit, regulovat a finančně vyčíslit užití energie. Např. se jedná o budovu s vlastním měřením užití energie, ale může se jednat i o komplex budov nebo třeba celou příspěvkovou organizaci.
- (3) **Energetická politika** – prohlášení organizace (Olomouckého kraje) týkající se celkových záměrů ve vztahu k užití energie.
- (4) **Energetický cíl** – specifikovaný výsledek nebo žádoucí stav, kterého má být dosaženo, aby byla naplněna Energetická politika.
- (5) **Energetické plánování** - je procesem k dosahování cílů stanovených energetickou politikou vedoucí ke snižování energetické náročnosti. Jedná se o trvalý proces, na kterém se podílí všechny subjekty zapojené do EnMS.

- (6) **Energetická náročnost** – měřitelné vyjádření charakteristik hospodaření s energií s ohledem na energetickou účinnost, využití a spotřebu energie. Zde slouží především ke kvantifikaci energetických cílů.
- (7) **Cílová hodnota** – hodnota energetické náročnosti, již má být dosaženo, např. snížení spotřeby energie při zachování všech činností o 10 %, zvýšení využití obnovitelných zdrojů energie o 5 % apod.
- (8) **Snižování energetické náročnosti** – je trvalý proces, při němž je dbáno, aby bylo dosahováno cílových hodnot. Snižování energetické náročnosti spočívá především v realizaci opatření v následujících oblastech:
- a) správa budov, včetně zásahů do jejich energetických vlastností,
 - b) provoz spotřebičů energie, včetně jejich nákupu,
 - c) provoz zdrojů energie,
 - d) dodávky energie, včetně jejich nákupu,
 - e) dodávky energetických služeb (např. energetické audity, revize energetických zařízení),
 - f) řízení energetických hospodářství.
- (9) **Pochybení** – je stav, kdy došlo v rámci energetického hospodářství nebo EnMS k nesplnění požadavku daného normou ČSN EN ISO 50001 nebo touto směrnicí, závaznými pravidly pro příspěvkové organizace kraje a návaznými vnitřními normami.
- (10) **Neshoda** – jedná se o závažné selhání systému EnMS nebo opakující se pochybení, které vede k neopodstatněnému zvýšení finanční a energetické náročnosti hospodaření Olomouckého kraje, případně znemožňuje vyhodnocení plnění cílových hodnot.
- (11) **Interní audit** - jedná se o systematický, nezávislý a dokumentovaný proces získávání důkazů a objektivní hodnocení účinnosti fungování zdokumentovaného systému managementu hospodaření s energií podle normy ČSN EN ISO 50001 na KÚOK a příspěvkových organizacích Olomouckého kraje, s cílem stanovit stupeň plnění požadavků EnMS. Není tím myšlen interní audit ve smyslu zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě.
- (12) **Ukazatel energetické náročnosti** – organizací stanovené měřítko nebo jednotka energetické náročnosti.
- (13) **Výchozí stav spotřeby energie** – kvantitativní údaj poskytující základ pro porovnání energetické náročnosti (referenční hodnota). Výchozí stav spotřeby energie je obvykle stanoven pomocí ukazatele energetické náročnosti a slouží jako referenční hodnota pro porovnání stavu před a po zavedení opatření ke zlepšení energetické náročnosti.

Čl. 3

Kontext a hranice EnMS, kategorizace energetických hospodářství

- (1) Kontext je souhrn všech zainteresovaných stran, jejich relevantní požadavky a očekávání. Dokumentace EnMS pak při svém zpracování z Kontextu vychází. V příloze č. 1 je uvedena tabulka, která popisuje Kontext organizace.
- (2) V rámci EnMS je posuzováno hospodaření se všemi významnými formami energie: elektrickou energií, zemním plynem, teplem, vodou, pohonnými hmotami a všemi formami obnovitelné a odpadní energie.
- (3) Cílové hodnoty jsou stanovovány především pro energetická hospodářství typu A, viz

odst. 5, která přesahují 30 % z celkové spotřeby energie. Tato jsou z hlediska potenciálu zlepšování energetické účinnosti vyhodnocena jako významná užití energie.

- (4) Hranice EnMS zahrnují všechna energetická hospodářství vlastněná, spravovaná nebo řízená Olomouckým krajem, s výjimkou energetických hospodářství, která jsou buď dlouhodobě pronajata, nebo pro která Olomoucký kraj nebo jím zřízená organizace nemá uzavřeny dodavatelské smlouvy na dodávky energií.
- (5) Pro potřeby efektivního provádění EnMS jsou jednotlivá energetická hospodářství rozdělena do čtyř kategorií, a to podle:
- množství spotřebované energie v technických jednotkách;
 - náročnosti technologií na vytápění, chlazení, větrání, úpravu vody;
 - množství odběrných míst, počtu měřících zařízení a typu odběrných míst.

Kategorizace energetického hospodářství je provedena dle kritérií v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1 – Kategorizace energetických hospodářství

Kategorizace energetických hospodářství		
	Stručný popis	Kritéria pro kategorizaci
Kat. A	Náročná a rozsáhlá energetická hospodářství, s velkým počtem budov v areálu	<ul style="list-style-type: none"> roční spotřeba energie > 4 000 MWh ve významném počtu jsou instalována podružná měřidla.
Kat. B	Středně náročná energetická hospodářství se systémy centrálního zásobování teplem a chlazení, s obnovitelnými zdroji energie a se speciálními technologiemi pro výkon činností organizace (kuchyně, bazén, speciální vzduchotechnika, odborné dílny, technologie pro výuku apod.).	<ul style="list-style-type: none"> roční spotřeba energie > 1 000 MWh anebo více než 10 odběrných míst energií anebo alespoň jedno odběrné místo elektrické energie na hladině vysokého napětí anebo alespoň jedno odběrné místo zemního plynu v kategorii velkoodběr
Kat. C	Jednoduchá energetická hospodářství se základními technickými zařízeními budov a bez speciálních technologií.	<ul style="list-style-type: none"> roční spotřeba energie < 1 000 MWh nemá žádné odběrné místo elektřiny na hladině vysokého napětí nemá žádné odběrné místo zemního plynu v kategorii velkoodběr
Kat. D	Organizace vykonávají svou činnost v najatých prostorech: energie jsou zahrnuty do platby za nájemné	Organizace neúčtuje o energiích, nemá odběrná místa

Čl. 4

Subjekty zapojené do EnMS

V souladu s energetickou politikou Olomouckého kraje a v souladu s normou ČSN EN ISO 50001 Systémy managementu hospodaření s energií jsou pro implementaci a provoz EnMS jmenovány následující subjekty, které jsou zodpovědné za vedení procesů EnMS podle řídicí dokumentace k implementaci ČSN EN ISO 50001 na Olomouckém kraji:

- a) představitel vedení EnMS Olomouckého kraje určený z členů Rady Olomouckého kraje. Komplexně zodpovídá za implementaci a zdárné provádění procesů EnMS na Olomouckém kraji;
- b) energetický manažer Olomouckého kraje - zaměstnanec zařazený do Krajského úřadu Olomouckého kraje, který je určen Radou Olomouckého kraje na návrh ředitele Krajského úřadu Olomouckého kraje. Pracovník komplexně koordinuje a zajišťuje činnosti EnMS na Olomouckém kraji a spolupracuje s ostatními subjekty;
- c) představitel vedení EnMS Krajského úřadu Olomouckého kraje - ředitel Krajského úřadu Olomouckého kraje, nebo jím pověřená osoba z řad zaměstnanců zařazených do Krajského úřadu Olomouckého kraje. Zodpovídá za implementaci a zdárné provádění procesů EnMS na Krajském úřadu Olomouckého kraje na základě spolupráce s představitelem vedení EnMS Olomouckého kraje a energetického manažera Olomouckého kraje;
- d) představitel vedení EnMS příspěvkové organizace Olomouckého kraje - ředitel příspěvkové organizace Olomouckého kraje, nebo jím pověřená osoba z řad zaměstnanců příspěvkové organizace Olomouckého kraje. Zodpovídá za implementaci a zdárné provádění procesů EnMS na příspěvkové organizaci na základě spolupráce s představitelem vedení EnMS Olomouckého kraje a energetického manažera Olomouckého kraje;
- e) energetický manažer EnMS Krajského úřadu Olomouckého kraje – zaměstnanec zařazený do Krajského úřadu Olomouckého kraje, jehož jmenuje představitel vedení EnMS Krajského úřadu Olomouckého kraje. Provádí a zajišťuje činnosti EnMS na základě pokynů představitele vedení EnMS Krajského úřadu;
- f) energetický manažer příspěvkové organizace - zaměstnanec příspěvkové organizace, jehož jmenuje představitel vedení příspěvkové organizace. Provádí a zajišťuje činnosti EnMS na základě pokynů představitele vedení EnMS příspěvkové organizaci.

Představitel vedení EnMS Olomouckého kraje spolu s energetickým manažerem Olomouckého kraje tvoří tzv. tým managementu hospodaření s energií, který zodpovídá za zavedení EnMS a zlepšování energetické hospodárnosti.

Čl. 5

Rada Olomouckého kraje

- (1) Rada Olomouckého kraje představuje v systému EnMS vrcholové vedení.
- (2) Rada Olomouckého kraje:
 - a) schvaluje Energetickou politiku Olomouckého kraje,
 - b) schvaluje hranice EnMS,
 - c) projednává návrhy opatření k naplňování Energetické politiky a schvaluje jejich zařazení do návrhu rozpočtu Olomouckého kraje,
 - d) schvaluje akční plán EnMS včetně cílových hodnot energetické náročnosti, jichž má být dosaženo,
 - e) schvaluje výroční hodnotící zprávu o plnění cílů Energetické politiky, včetně informací o fungování EnMS,

- f) jmenuje představitele vedení EnMS Olomouckého kraje,
 - g) na návrh ředitele Krajského úřadu Olomouckého kraje určuje energetického manažera Olomouckého kraje.
- (3) Rada Olomouckého kraje si může vyhradit rozhodování i v dalších věcech EnMS.

Čl. 6

Představitel vedení EnMS Olomouckého kraje

- (1) Představitel vedení EnMS Olomouckého kraje je jmenován Radou Olomouckého Kraje z řad jejich členů.
- (2) Dojde-li u jmenovaného představitele vedení EnMS Olomouckého kraje ke ztrátě mandátu člena zastupitelstva Olomouckého kraje nebo ukončení členství v Radě Olomouckého kraje, zaniká ke stejnému okamžiku jeho funkce představitele vedení EnMS Olomouckého kraje. Do jmenování nového představitele vedení EnMS Olomouckého kraje vykonává činnost představitele vedení EnMS Olomouckého kraje ředitel KÚOK.
- (3) Představitel vedení EnMS Olomouckého kraje:
 - a) předkládá Radě Olomouckého kraje materiály související s Energetickou politikou a EnMS,
 - b) projednává s představiteli vedení EnMS příspěvkových organizací a Krajského úřadu Olomouckého kraje plnění Energetické politiky a fungování EnMS, včetně návrhů opatření k jejich naplňování, případně zlepšování,
 - c) dohlíží na udržování a neustálé zlepšování EnMS,
 - d) schvaluje plán pro zvyšování kvalifikace,
 - e) schvaluje plán interního auditu, jeho časový rozvrh a jmenuje auditní tým,
 - f) komunikuje o významu EnMS s osobami, které realizují EnMS, i širokou veřejností.

Čl. 7

Energetický manažer Olomouckého kraje

- (1) Energetický manažer Olomouckého kraje je zaměstnancem kraje zařazeným do Krajského úřadu Olomouckého kraje, který má odpovídající znalosti pro metodické vedení a výkon odborných činností v rámci EnMS. Energetický manažer Olomouckého kraje je určen Radou Olomouckého kraje na návrh ředitele Krajského úřadu Olomouckého kraje.
- (2) Energetický manažer Olomouckého kraje:
 - a) ve spolupráci se subjekty dle čl. 4 zajišťuje plnění úkolů dle čl. 11 až 18 a odpovídá za vedení související dokumentace,
 - b) pro zajištění potřebné odborné úrovně spolupráce vydává metodické pokyny týkající se plnění úkolů dle písmene a),
 - c) připravuje podklady pro představitele vedení EnMS Olomouckého kraje,
 - d) v odůvodněných případech může rozhodnout o zařazení energetického hospodářství do jiné kategorie, než je kategorie, do které by spadalo energetické zařízení dle čl. 3 odst. 3.

- e) komunikuje o významu EnMS s osobami, které realizují EnMS, i širokou veřejností.

Čl. 8

Příspěvkové organizace a Krajský úřad Olomouckého kraje

- (1) Příspěvkové organizace a Krajský úřad Olomouckého kraje:
 - a) v rámci svých úkolů zohledňují Energetickou politiku Olomouckého kraje a přispívají k plnění jejích cílů. Seznamují s jejím obsahem vlastní pracovníky,
 - b) při správě energetických hospodářství usilují o snižování energetické náročnosti. Za tímto účelem spolupracují s energetickým manažerem Olomouckého kraje a řídí se jeho metodickými pokyny,
 - c) zajišťují zavedení, udržování a zlepšování EnMS, včetně jeho podchycení ve svých vnitřních normách,
 - d) shromažďují a udržují informace o oblastech významného užití energie (zejména o vytápění, osvětlení a přípravě teplé vody), včetně evidence energeticky náročných spotřebičů, zařízení, budov a technologií. Informace o oblastech významného užití energie jsou předávány energetickému manažerovi Olomouckého kraje,
 - e) informují energetického manažera Olomouckého kraje o důležitých událostech a změnách vztahujících se ke spravovanému energetickému hospodářství. Například se jedná o informace o významných změnách v užití energie (např. zateplení, změna typu vytápění, rozšíření budovy), provedených kontrolách a inspekcích energetických zařízení, zpracovaných energetických auditech, průkazech energetické náročnosti budov a podobných studiích,
 - f) komunikují o významu EnMS s osobami, které realizují EnMS, i širokou veřejností.

Čl. 9

Představitel vedení EnMS příspěvkové organizace a představitel vedení EnMS Krajského úřadu Olomouckého kraje

- (1) Představitelem vedení EnMS příspěvkové organizace je ředitel příspěvkové organizace, nebo jím pověřená osoba.
- (2) Představitel vedení EnMS příspěvkové organizace:
 - a) jmenuje energetického manažera příspěvkové organizace,
 - b) metodicky řídí a kontroluje energetického manažera příspěvkové organizace a osoby, které se podílí na fungování EnMS v rámci příspěvkové organizace,
 - c) spolupracuje s představitelem vedení EnMS Olomouckého kraje a energetickým manažerem Olomouckého kraje,
 - d) odpovídá za vedení dokumentace EnMS v rámci příspěvkové organizace,
 - e) odpovídá za zapracování EnMS do vnitřních norem příspěvkové organizace,
 - f) komunikuje o významu EnMS s osobami, které realizují EnMS, i širokou veřejností.
- (3) Představitelem vedení EnMS Krajského úřadu Olomouckého kraje je ředitel Krajského úřadu Olomouckého kraje, nebo jím pověřená osoba.
- (4) Představitel vedení EnMS Krajského úřadu Olomouckého kraje:
 - a) jmenuje energetického manažera EnMS Krajského úřadu Olomouckého kraje,

- b) metodicky řídí a kontroluje energetického manažera EnMS Krajského úřadu Olomouckého kraje, a osoby, které se podílí na fungování EnMS v rámci Krajského úřadu Olomouckého kraje,
 - c) spolupracuje s představitelem vedení EnMS Olomouckého kraje a energetickým manažerem Olomouckého kraje,
 - d) odpovídá za vedení dokumentace EnMS v rámci Krajského úřadu Olomouckého kraje,
 - e) odpovídá za zapracování EnMS do vnitřních norem Krajského úřadu Olomouckého kraje,
 - f) komunikuje o významu EnMS s osobami, které realizují EnMS, i širokou veřejností.
- (5) Ředitel Krajského úřadu Olomouckého kraje navrhuje Radě Olomouckého kraje osobu energetického manažera Olomouckého kraje a vytváří podmínky pro jeho činnost.

Čl. 10

Energetický manažer příspěvkové organizace a energetický manažer EnMS Krajského úřadu Olomouckého kraje

- (1) Energetický manažer příspěvkové organizace a energetický manažer EnMS Krajského úřadu Olomouckého kraje je pracovník, jenž plní úkoly související se správou energetického hospodářství.
- (2) Energetického manažera příspěvkové organizace jmenuje představitel vedení EnMS příspěvkové organizace, energetického manažera EnMS Krajského úřadu Olomouckého kraje jmenuje představitel vedení EnMS Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Čl. 11

Komunikace, vedení záznamů

- (1) Hlavním nástrojem komunikace je energetický informační systém vedený Krajským úřadem Olomouckého kraje. Způsob práce s energetickým informačním systémem je stanoven v metodickém pokynu vydávaném energetickým manažerem Olomouckého kraje. Energetický informační systém je trvale přezkoumáván a zdokonalován týmem managementu hospodaření s energií.
- (2) Pro oblasti EnMS, kde není možné ke komunikaci využít energetického informačního systému, ani standardních nástrojů a postupů, připravuje energetický manažer Olomouckého kraje metodické pokyny, které obsahují také formuláře a pokyny k nakládání s nimi, včetně stanovení způsobu zda a jak je komunikace uchována.
- (3) Nad rámec výměny informací jsou Krajský úřad Olomouckého kraje a příspěvkové organizace povinny vést záznamy o provedených významných úkonech v energetickém hospodářství, např. certifikát o absolvování školení, provedené přezkoumání odchylky měření apod. Energetický manažer Olomouckého kraje vydá metodický pokyn pro příspěvkové organizace a Krajský úřad Olomouckého kraje, který bude obsahovat přehled významných úkonů a způsob vedení záznamů, včetně formulářů a pokynů k nakládání s nimi.
- (4) Každá osoba zapojená do implementace EnMS v souladu s platnými právními předpisy dle svých úkolů uchovává záznamy o komunikaci a jejím obsahu (např. e-mail

s vyplněným formulářem). Záznamy o komunikaci v rámci EnMS musí být zpřístupněny nadřízené osobě, energetickému manažerovi Olomouckého kraje a auditním orgánům.

Čl. 12

Legislativa vztahující se k EnMS

- (1) Energetický manažer Olomouckého kraje vede Registr právních a dalších požadavků, jež mají být v rámci EnMS dodržovány, a to včetně informace, jak má být jejich dodržování zajištěno.
- (2) Minimálně jednou ročně provede energetický manažer Olomouckého kraje aktualizaci Registru právních a dalších požadavků na základě informací o nově přijaté legislativě, případně změnách stávající. Energetický manažer Olomouckého kraje předá aktualizovaný Registr právních a dalších požadavků představitelům vedení EnMS Krajského úřadu Olomouckého kraje a příspěvkových organizací.
- (3) Příspěvkové organizace a Krajský úřad Olomouckého kraje po předání aktualizovaného Registru právních a dalších požadavků zpracují Zprávu o dodržování legislativy a dalších právních požadavků v rámci příspěvkových organizací a Krajského úřadu Olomouckého kraje. Zprávu pak předají na výzvu energetickému manažerovi Olomouckého kraje.

Čl. 13

Energetická politika a její aktualizace

- (1) Energetický manažer Olomouckého kraje provede jednou ročně přezkoumání plnění cílů Energetické politiky Olomouckého kraje. Současně s tím vyhodnotí, zda stanovené cíle jsou stále aktuální. Na základě přezkoumání připraví Zprávu o plnění cílů Energetické politiky Olomouckého kraje.
- (2) Zpráva o plnění cílů Energetické politiky Olomouckého kraje, včetně případného návrhu na aktualizaci Energetické politiky Olomouckého kraje, je projednána s představitelům vedení EnMS Olomouckého kraje.
- (3) Představitel vedení EnMS Olomouckého kraje předkládá Zprávu o plnění cílů Energetické politiky Olomouckého kraje k projednání Radě Olomouckého kraje.
- (4) Rada Olomouckého kraje projedná Zprávu o plnění cílů Energetické politiky Olomouckého kraje, případně rozhodne o aktualizaci Energetické politiky Olomouckého kraje.
- (5) Energetický manažer Olomouckého kraje odpovídá za zveřejnění aktuální verze Energetické politiky Olomouckého kraje na internetových stránkách Olomouckého kraje.

Čl. 14

Ukazatele energetické náročnosti

- (1) Za účelem hodnocení pokroku při dosahování cílů Energetické politiky jsou sledovány ukazatele energetické náročnosti.
- (2) Příspěvkové organizace a Krajský úřad Olomouckého kraje ve spolupráci s Energetickým manažerem Olomouckého kraje stanovují tzv. **výchozí stav** spotřeby a

návazných ukazatelů energetické náročnosti pro všechna sledovaná energetická hospodářství v rámci příspěvkových organizací a Krajského úřadu Olomouckého kraje. Výchozí stav ukazatele představuje hodnotu, jíž by mělo být dosaženo za běžných podmínek provozu energetického hospodářství.

- (3) Energetický manažer Olomouckého kraje stanovuje výchozí stav spotřeby a návazných ukazatelů energetické náročnosti za celé energetické hospodářství Olomouckého kraje.
- (4) Pravidelně jednou ročně dochází k ověření nastavení výchozího stavu spotřeby a návazných ukazatelů energetické náročnosti. Průběžně je výchozí stav měněn v případě, že dojde k zásadní změně v užití energie (např. zateplení budovy) nebo z jiných příčin již neodráží stávající užití a spotřebu energie.
- (5) O změnách ve výchozím stavu spotřeby a návazných ukazatelů energetické náročnosti je informován energetický manažer Olomouckého kraje.
- (6) Přehled stanoveného výchozího stavu spotřeby a návazných ukazatelů energetické náročnosti vede Krajský úřad Olomouckého kraje prostřednictvím energetického informačního systému a je dostupný vybranému okruhu zaměstnanců zařazených do Krajského úřadu Olomouckého kraje a zaměstnanců příspěvkových organizací, kteří disponují individuálním oprávněním přístupu do energetického informačního systému. O přístupu do energetického informačního systému a jeho rozsahu rozhoduje představitel vedení EnMS příspěvkové organizace a představitel vedení EnMS Krajského úřadu Olomouckého kraje.
- (7) Energetický manažer Olomouckého kraje ve spolupráci s představiteli vedení EnMS příspěvkových organizací a Krajského úřadu Olomouckého kraje sestavují Měřicí plán. Měřicí plán obsahuje přehled sledovaných hodnot energetického hospodářství (spotřeby energií a další hodnoty potřebné pro stanovení ukazatelů energetické náročnosti), včetně harmonogramu (četnosti) jejich měření. Měřicí plán je detailněji vymezen v energetickém informačním systému.
- (8) Příspěvkové organizace a Krajský úřad Olomouckého kraje zajistí měření dle Měřicího plánu a uložení získaných hodnot do energetického informačního systému.

Čl. 15

Energetické plánování

- (1) Základními vstupy pro Energetické plánování jsou způsob užití energie (viz čl. 3) a evidence spotřeb energie (viz čl. 14).
- (2) Energetičtí manažeři příspěvkových organizací a energetický manažer EnMS Krajského úřadu Olomouckého kraje, ale i další zaměstnanci zařazení do Krajského úřadu Olomouckého kraje a zaměstnanci příspěvkových organizací Olomouckého kraje předávají své návrhy na snížení energetické náročnosti energetického hospodářství Olomouckého kraje představitelům vedení EnMS Krajského úřadu Olomouckého kraje a příspěvkových organizací.
- (3) Představitelé vedení EnMS příspěvkových organizací a Krajského úřadu Olomouckého kraje jednou ročně v termínu stanoveném energetickým manažerem Olomouckého kraje jemu předávají návrhy na snížení energetické náročnosti Krajského úřadu Olomouckého kraje a příspěvkových organizací. Současně identifikují, které návrhy mohou realizovat

příspěvkové organizace, resp. Krajský úřad Olomouckého kraje v rámci své běžné činnosti, a u kterých je potřeba na realizaci získat dodatečné prostředky. Návrhy na snížení energetické náročnosti, u kterých je potřeba získat dodatečné prostředky, jsou projednány s představitelem vedení EnMS Olomouckého kraje a následně zařazeny do projednávání návrhu rozpočtu Olomouckého kraje.

- (4) Představitelé vedení EnMS příspěvkových organizací a Krajského úřadu Olomouckého kraje projednají s představitelem vedení EnMS Olomouckého kraje návrhy na snížení energetické náročnosti, které návrhy mohou realizovat příspěvkové organizace, resp. Krajský úřad Olomouckého kraje v rámci své běžné činnosti.
- (5) Návrhy na snížení energetické náročnosti, jejichž realizace vyplyne z projednání s představitelem vedení EnMS Olomouckého kraje, případně ze schváleného rozpočtu Olomouckého kraje, jsou zařazeny do akčního plánu EnMS, včetně jejich předpokládaného vlivu na cílové hodnoty energetické náročnosti.
- (6) Energetický manažer Olomouckého kraje provádí jednou ročně v rámci Zprávy o plnění cílů Energetické politiky vyhodnocení plnění akčního plánu EnMS za předchozí kalendářní rok.
- (7) Příspěvkové organizace a Krajský úřad Olomouckého kraje sestavují, dodržují a pravidelně v termínech stanovených energetickým manažerem Olomouckého kraje přezkoumávají provozní řády energeticky náročných zařízení, zejména vytápění, osvětlení, přípravy teplé vody a klimatizace.
- (8) Příspěvkové organizace a Krajský úřad Olomouckého kraje ve spolupráci s energetickým manažerem Olomouckého kraje provádí jednou ročně v termínu stanoveném energetickým manažerem Olomouckého kraje přezkoumání energetické náročnosti energetického hospodářství.
- (9) Energetický manažer Olomouckého kraje provádí jednou ročně přezkoumání energetické náročnosti celého energetického hospodářství Olomouckého kraje. Na základě tohoto přezkoumání je zpracována Zpráva o plnění cílů Energetické politiky, viz příloha č. 2.

Čl. 16

Zlepšování systému energetického managementu

- (1) Obdobně jako samotné hospodaření s energií, je třeba zlepšovat i systém EnMS, např. zlepšováním procesů, zaváděním podružných měřidel, změnami energetického informačního systému apod.
- (2) Energetický manažer příspěvkové organizace a energetický manažer EnMS Krajského úřadu Olomouckého kraje a další zaměstnanci zařazení do Krajského úřadu Olomouckého kraje a příspěvkových organizací Olomouckého kraje předávají své návrhy na zlepšení EnMS představitelům vedení EnMS příspěvkových organizací a Krajského úřadu Olomouckého kraje.
- (3) Představitelé vedení EnMS příspěvkových organizací a Krajského úřadu Olomouckého kraje jednou ročně v termínu stanoveném energetickým manažerem Olomouckého kraje jemu předávají návrhy na zlepšení EnMS. Energetický manažer Olomouckého kraje ve spolupráci s nimi identifikuje, zda mohou být návrhy na zlepšení EnMS realizovány bez potřeby dodatečných prostředků, a které nikoli. Návrhy na zlepšení EnMS jsou

projednány s představitelem vedení EnMS Olomouckého kraje a případně zařazeny do projednávání návrhu rozpočtu Olomouckého kraje.

- (4) Návrhy na zlepšení EnMS, jejichž realizace vyplyne z projednání s představitelem vedení EnMS Olomouckého kraje, případně ze schváleného rozpočtu Olomouckého kraje, jsou zařazeny do akčního plánu EnMS na příští kalendářní rok. Příspěvkové organizace a Krajský úřad Olomouckého kraje spolupracují na zavedení těchto zlepšení EnMS.
- (5) Energetický manažer Olomouckého kraje provádí jednou ročně přezkoumání EnMS. Přezkoumání a z něj vyplývající doporučení (např. úprava hranic EnMS, sledovaných ukazatelů energetické náročnosti apod.) jsou součástí Zprávy o plnění cílů Energetické politiky Olomouckého kraje.
- (6) Součástí zlepšování EnMS je i zvyšování kvalifikace osob podílejících se na provozu a správě energetických hospodářství Olomouckého kraje. Energetický manažer Olomouckého kraje ve spolupráci s představiteli vedení EnMS příspěvkových organizací a Krajského úřadu Olomouckého kraje připraví Plán pro zvyšování kvalifikace. Při zpracování Plánu pro zvyšování kvalifikace se přihlíží k funkčnímu zařazení jednotlivých zaměstnanců a jejich vlivu na energetickou náročnost.

Čl. 17

Interní audit EnMS, neshody a pochybení

- (1) Krajský úřad Olomouckého kraje a příspěvkové organizace Olomouckého kraje se podrobují interním auditům EnMS v souladu se stanoveným plánem interních auditů. Plán interních auditů schvaluje představitel vedení EnMS Olomouckého kraje na základě podkladů připravených energetickým manažerem Olomouckého kraje. Interní audit se provádí výběrovým způsobem tak, aby byli přiměřeně auditováni Krajský úřad Olomouckého kraje a zástupci všech velikostí a typů příspěvkových organizací Olomouckého kraje po celém území kraje. Krajský úřad Olomouckého kraje a každá příspěvková organizace Olomouckého kraje musí projít interním auditem minimálně 1 x za tři roky.
- (2) **Interní audit EnMS** je nezávislé, plánované a objektivní přezkoumání, jehož cílem je prověřit na Krajském úřadu Olomouckého kraje a příspěvkových organizacích, že systém:
 - a) je v souladu s plánovanými opatřeními systému EnMS,
 - b) je v souladu se stanovenými energetickými cíli a cílovými hodnotami,
 - c) je efektivně zaveden a udržován a snižuje energetickou náročnost.
- (3) Představitel vedení EnMS Olomouckého kraje pověří provedením auditu auditní tým a jmenuje členy auditního týmu z osob navržených energetickým manažerem Olomouckého kraje. Tyto osoby musí být proškoleny k provádění interního auditu. Členy auditního týmu mohou být i osoby mimo strukturu Olomouckého kraje, které prokáží svou odbornou způsobilost energetickému manažerovi Olomouckého kraje ve formě certifikátu k provádění interních auditů nebo dokladem o absolvovaném školení k problematice interních auditů.

Výběr interních auditorů je prováděn tak, aby byla zajištěna objektivita a nestrannost procesu auditu. Předmět auditu bude vymezen v pověření. Při každém interním auditu

na Krajském úřadu Olomouckého kraje a příspěvkových organizacích musí být přezkoumány alespoň tyto procesy:

- a) energetické plánování,
- b) přezkoumání systému managementu,
- c) činnost energetického informačního systému.

- (4) Výstupem interního auditu je Zpráva o průběhu interního auditu. Její úplnost ověřuje vedoucí auditního týmu. Zpráva obsahuje seznam zjištěných pochybení a neshod, včetně doporučení k jejich odstranění. Zpráva je po projednání s představitelům vedení EnMS auditované organizace předána představiteli vedení EnMS Olomouckého kraje. V případě, že představitel vedení EnMS auditované organizace nesouhlasí se Zprávou o průběhu interního auditu, je Zpráva předána včetně stanoviska představitelům vedení EnMS auditované organizace. O akceptaci vznesených námitek rozhodne představitel vedení EnMS Olomouckého kraje.
- (5) Pochybení a neshody mohou být zjištěny i v rámci běžné činnosti. V takovém případě osoba, která pochybení nebo neshodu zjistí, neprodleně nahlásí neshodu nebo pochybení představiteli vedení EnMS příspěvkové organizace a Krajského úřadu. Tyto subjekty dále neshody nahlásí i energetickému manažerovi Olomouckého kraje.
- (6) V případě pochybení představitelům vedení EnMS příspěvkových organizací a Krajského úřadu Olomouckého kraje ve spolupráci s energetickým manažerem příspěvkové organizace a Energetickým manažerem EnMS Krajského úřadu Olomouckého kraje zjistí příčinu pochybení a provedou kroky k nápravě (poučí zodpovědného pracovníka o správném postupu, odstraní závadu apod.).
- (7) V případě, že je zjištěna neshoda, představitelům vedení EnMS příspěvkových organizací a Krajského úřadu Olomouckého kraje ve spolupráci s energetickým manažerem příspěvkové organizace a energetickým manažerem EnMS Krajského úřadu Olomouckého kraje, analyzují neshodu a navrhnou postup pro provedení nápravy popř. nápravných preventivních opatření. Pokud se náprava, nápravná a preventivní opatření vztahují pouze na danou organizaci, je návrh předán představiteli vedení organizace ke schválení. Krajský úřad Olomouckého kraje nebo příspěvková organizace poté zajistí jejich realizaci. Pokud se náprava, nápravná a preventivní opatření týkají více organizací nebo celého systému EnMS, je návrh předán ke schválení představiteli vedení EnMS Olomouckého kraje. Krajský úřad Olomouckého kraje nebo příspěvková organizace se podílí na realizaci schválených náprav, nápravných a preventivních opatření dle svých kompetencí.
- (8) V případě, že je pro nápravu vyžadována změna systému EnMS, jenž je v kompetenci Rady Olomouckého kraje, rozhodne představitel vedení EnMS Olomouckého kraje o tom, jestli změna systému EnMS bude Radou Olomouckého kraje projednána v rámci Zprávy o plnění cílů Energetické politiky Olomouckého kraje, nebo v dřívějším termínu.
- (9) Představitelům vedení EnMS příspěvkové organizace a Krajského úřadu Olomouckého kraje následně vyhodnocují účinnost náprav, nápravných a preventivních opatření v rámci své organizace. Informace o vyhodnocení účinnosti náprav, nápravných a preventivních opatření jsou předávány energetickému manažerovi Olomouckého kraje.
- (10) V rámci Zprávy o plnění cílů Energetické politiky Olomouckého kraje obdrží představitel vedení EnMS Olomouckého kraje jednou ročně přehled zjištěných neshod, schválených náprav, nápravných a preventivních opatření a vyhodnocení jejich

účinnosti.

- (11) Záznamy z procesů prováděných v rámci EnMS jsou pořizovány, identifikovány a uchovávány v souladu s platnými právními předpisy v prostředí vnitřní sítě Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Čl. 18

Externí audit EnMS

- (1) Krajský úřad Olomouckého kraje a příspěvkové organizace Olomouckého kraje se podrobují externímu auditu EnMS v souladu s požadavky na recertifikaci/certifikaci systému dle normy ČSN EN ISO 50001.
- (2) Krajský úřad Olomouckého kraje zajistí výběr dodavatele externího auditu.
- (3) Představitelé vedení EnMS příspěvkové organizace a Krajského úřadu Olomouckého kraje zajistí spolupráci při provádění auditu.
- (4) Závěry externího auditu budou předány představitelům vedení EnMS příspěvkové organizace a Krajského úřadu Olomouckého kraje. Příspěvková organizace Olomouckého kraje a Krajský úřad Olomouckého kraje zajistí jejich vyhodnocení a provedení nápravy, jak je uvedeno v čl. 17 (řešení pochybení a neshod).

Čl. 19

Společná a závěrečná ustanovení

- (1) Tato Směrnice byla schválena Radou Olomouckého kraje usnesením číslo UR/70/33/2019 ze dne 12. 8. 2019.
- (2) Krajský úřad Olomouckého kraje vydá Závazná pravidla pro příspěvkové organizace kraje, která budou zpřesňovat postupy při snižování energetické náročnosti energetických hospodářství Olomouckého kraje a zavádění a zlepšování systému EnMS, včetně spolupráce mezi příspěvkovými organizacemi Olomouckého kraje, Krajským úřadem Olomouckého kraje a energetickým manažerem Olomouckého kraje. Příspěvkové organizace Olomouckého kraje jsou povinny se jimi řídit.
- (3) Právy a povinnostmi příspěvkových organizací Olomouckého kraje vyplývajícími z této směrnice nejsou dotčena práva a povinnosti organizace, které vyplývají z obecně závazných právních předpisů.
- (4) Touto směrnici se zrušuje směrnice č. 3/2017, Systém managementu hospodaření s energií Olomouckého kraje.

Čl. 20

Účinnost

Tato směrnice nabývá účinnosti dne 1. září 2019.

Přílohy:

Příloha č. 1 Kontext organizace

Příloha č. 2 Obsah výroční hodnotící zprávy o plnění cílů Energetické politiky

Příloha č. 1 Kontext organizace

	Zainterесované strany	Relevantní požadavky/očekávání zainteresovaných stran	Řešeno v rámci EnMS
1	Rada Olomouckého kraje (ROK)	<ul style="list-style-type: none"> - Zefektivnění hospodaření s energií (udržení funkčního a efektivního EnMS) - Dodržování právních a dalších požadavků - Zefektivnění hospodaření s financemi 	ANO
2	Krajský úřad Olomouckého kraje (KÚOK)	<ul style="list-style-type: none"> - Snížení nákladů za energie - Hospodárné chování zaměstnanců - Zkvalitnění poskytovaných služeb - Snížení administrativní zátěže spojené s EnMS 	ANO
3	Příspěvkové organizace (PO)	<ul style="list-style-type: none"> - Snížení nákladů za energie - Hospodárné chování zaměstnanců - Zkvalitnění poskytovaných služeb - Snížení administrativní zátěže spojené s EnMS 	ANO
4	Zaměstnanci	<ul style="list-style-type: none"> - Získání mzdy - Řádné plnění pracovních povinností 	ANO
5	Klienti služeb PO a KÚOK	<ul style="list-style-type: none"> - Získání kvalitních služeb - Hospodárné chování PO a KÚOK 	ANO
6	Majitelé infrastruktury (pronajímané prostory)	<ul style="list-style-type: none"> - Zajištění obsazenosti prostor budov (dosahování zisku) - Zvyšování energetických standardů užívaného majetku 	NE
7	Orgány státní správy, zejména MPO, SEI, ERÚ	<ul style="list-style-type: none"> - Udržitelné hospodaření s energií - Plnění povinností stanovených zákonem a prováděcími předpisy (vliv na životní prostředí, energetickou účinnost, hygienu vnitřního prostředí) - Spolupráce a součinnost (např. při kontrolách a případných nápravných opatřeních) 	ANO
8	Evropská komise (EK)	<ul style="list-style-type: none"> - Udržitelné hospodaření s energií - Plnění legislativních povinností stanovených Evropskou komisí (po převzetí do legislativy ČR) 	ČÁSTEČNĚ
9	Poskytovatelé dotace	<ul style="list-style-type: none"> - Plnění cílů, které vedly k vypsání dotace - Plnění požadavků dotačních programů 	ČÁSTEČNĚ
10	Dodavatelé a distributoři energie	<ul style="list-style-type: none"> - Dosahování zisku - Zajištění bezpečnosti, kvality a spolehlivosti dodávek energie 	ANO
11	Dodavatelé energetických služeb	<ul style="list-style-type: none"> - Dosahování zisku - Zajištění služeb a poradenství pro potřeby EnMS 	ANO
12	Servisní organizace	<ul style="list-style-type: none"> - Zajištění kvalitního servisu energetických zařízení - Dosahování zisku (udržení zákazníka) 	ČÁSTEČNĚ

Příloha č. 2 Obsah Zprávy o plnění cílů Energetické politiky

Zpráva o plnění cílů Energetické politiky slouží k vyhodnocení plnění cílů Energetické politiky Olomouckého kraje, ale i k vyhodnocení fungování všech prvků systému EnMS.

Zpráva o plnění cílů Energetické politiky obsahuje následující části:

- Stav opatření vyplývajících z předchozí Zprávy o plnění cílů Energetické politiky;
- Změny externích a interních záležitostí a s nimi spojenými riziky a příležitostmi, které se vztahují k EnMS;
- Informace o výkonnosti EnMS (vč. trendů) týkajících se:
 - Dosažené spotřeby energie (vč. závažných odchylek od očekávané spotřeby, jejich zdůvodnění a způsobu řešení).
 - Důkazů o zlepšování dosažených hodnot EnPI.
 - Výsledků auditů (interních i prováděných certifikační organizací) – neshody, nápravná opatření, doporučení.
 - Výsledků hodnocení souladu s požadavky právních a dalších předpisů (vč. důležitých změn těchto požadavků).
 - Míry plnění stanovených cílů, cílových hodnot EnMS a stavu akčních plánů.
- Aktuální seznam příležitostí k neustálému zlepšování, včetně těch týkajících se kompetence;
- Přezkoumání vhodnosti Energetické politiky;
- Kumulovaný plán spotřeby energie a nákladů na příští rok;
- Návrh týkající se:
 - Implementace Příležitostí ke zlepšování energetické náročnosti.
 - Zlepšení kompetence, povědomí a komunikace.
 - Další doporučení k trvalému zlepšování EnMS.

Výstupem ze Zprávy o plnění cílů Energetické politiky jsou rozhodnutí týkající se příležitostí k neustálému zlepšování a jakékoliv potřebné změny EnMS, včetně:

- Příležitostí ke zlepšování energetické náročnosti;
- Energetické politiky;
- EnPI a EnB;
- Cílů a cílových hodnot, akčních plánů nebo jiných prvků a opatření, která mají být přijata, pokud jich není dosaženo;
- Příležitostí ke zlepšování integrace do podnikatelských procesů;
- Přidělení zdrojů;

- Zlepšení kompetence, povědomí a komunikace.